

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV, Strada Lungă Nr. 5. —
— Telefon 226 —
Abonament anual 200 Lei
Pentru străinătate 500 Lei
Pentru autorități, instituții și
întreprinderi 500 Lei
Anunțuri, reclame, după tarife

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de 2 ori pe săptămână

Astăzi, când neamul nostru este independent și puternic — și văd cu bucurie atâta îndemn și atâta suflet — avem datorită să ajungem — și Eu am convingerea că vom putea sta într-o zi — în capul națiunilor civilizate.

M. S. Regele Carol II.

Toată recunoștința noastră... Apelul Președintelui Roosevelt

Deunăzi în parlamentele celor două mari țări: *Anglia* și *Franța*, glasurile autorizate ale celor doi președinți de consiliu: *Chamberlain* și *Daladier* au afirmat cu tărie că *România* trebuie să rămână în fruntariile ei actuale și că pentru asigurarea independenței acestei țări cele două mari puteri înțeleg să-i acorde asistența necesară.

Iar președintele puternicei republici a *Statelor Unite* număra în telegrama sa recentă adresată conducătorilor Germaniei și Italiei printre statele, a căror independență o vrea asigurată și *țara noastră*, *România* cu hotarele sale de azi.

Aceste acte ni-au produs o adâncă satisfacție. Opinia noastră publică a luat cunoștință de ele cu o sinceră și emoționantă bucurie.

Noi nu uităm că cele trei mari puteri au colaborat la eliberarea politică a neamului nostru și au contribuit decisiv la întregirea României. Garanția, pe care ele ni-o oferă întru perpetuarea independenței noastre, este rezultatul logic al eforturilor, pe cari omenirea le-a făcut în războiul mondial pentru a da Europei, în baza ideii naționale, o *hartă nouă*, cheazăuitoare de pace îndelungată.

Recunoștința noastră pentru acest gest, firese, este întregă.

Cele două puteri totalitare: *Germania* și *Italia* nu pot avea nici un motiv de turburare pentru nobila atențiune și pentru cavaleriasca atitudine a țărilor, cari înțeleg să și respecte actele săvârșite și semnăturile puse pe tratatele încheiate pe urma războiului.

Italia a fost ea însăși aliata noastră în acel război. Ea și-a pus de asemeni semnătura sa pe tratatele, cari au consfințit întregirea și independența României.

Germania, după cât știm și cunoaștem istoria și desfășurarea evenimentelor mari recente nu ne a fost și nu ne este nici ea dușmană. Ne leagă de ea o serie întregă de interese, de ordin economic, cultural și social. Nimic nu se opune ca să continuăm și ea și noi să păstrăm raporturi leale pentru satisfacerea acestor interese în folosul ambelor țări.

Și Italia și Germania știu, sunt convinse că *România* vrea să rămână cum este și ce este: o țară pacinică, stăpână însă nediscutată pe destinele și rosturile sale naționale. Noi nu înțelegem decât să ne păstrăm ceiace avem, sufletul și avutul nostru. Să ne apărăm „sărăcia noastră, nevoile și neamul nostru!” E tot ce poate fi mai firese și ceiace trebuie să facă *orice țară și orice neam conștient*. Italia și Germania ar avea dreptul să ne despreciească, dacă n'am face așa, căci la rândul lor ele fac la fel.

Iată pentru ce recunoștința noastră se îndreaptă impresionantă spre toți cei cari se grăbesc să recunoască dreptul nostru la viața liberă și independentă, pe care de altcum suntem hotărâți să-l apărăm cu toate puterile noastre. Și nu ne îndoim că cele două mari țări: *Germania* și *Italia*, ale căror popoare vor și ele, ca și noi, pacea și cărora trebuie să le fie tot așa de scumpă *ordinea și munca în liniște și armonie*, ca și nouă, nu vor ezita de a răspunde Președintelui Statelor Unite, că nu înțeleg de a atinge dreptul sfânt la viață și la independența națională al unui popor liniștit și pacinic, așezat aici la porțile Orientului și însărcinat de destin ca să fie sentinela a civilizației, a culturei, a ordinei și a păcii.

V. Nițescu.

Spiritul fostului președinte Wilson, care ar fi dorit ca pacea, pe care milioanele de spectre ale celor morți o împing înspre cei care se bucură încă — dacă se poate spune astfel — de trăirea acestor zile, a primit prin apelul care l'a făcut actualul președinte al Statelor Unite, o nouă încercare de viabilitate. Se caută astfel să se uzeze toate mijloacele, să se secătulască orice izvoare de împăciuire, să se găsească orice posibilitate care ar putea — dacă nu să implădă — să amâne cât mai mult, acea înverșunare a patimelor și sângelui, care e războiul.

Urmând tradiția pacifistă a tuturor cari l'au precedat, lucrând în consensul general al opiniei statelor democratice și al tuturor celor doritoare de pace, Președintele Roosevelt, a trimis d-lor Hitler și Mussolini un mesaj, prin care le cere ca să dea garanții sigure, că nu vor face nici-o agresiune timp de cel puțin 10 ani, lucru care ar însemna că omenirea s'ar bucura în acest fel, de o perioadă de 10 ani de tihnă și pace. În acest sens, el cere să se dea asigurări precise la 29 de state că nu le vor încălca teritoriile și nu vor încerca în vre-un fel forțarea independenței lor.

După cum era de așteptat, opinia publică mondială, care mai crede în posibilitatea rezolvării diferendelor fără groznicile măcelăriri și vărsări de sânge, au fost cuprinse de un adevărat entuziasm, care însă nu va putea fi — având în vedere pe cei cărora le-a fost trimis mesajul — de lungă durată. Astfel la Paris, la Londra, unde de obicei se depun cele mai mari eforturi pentru a se putea preîntâmpina deslănțuirea războiului, această inițiativă cu totul neașteptată a Președintelui Roosevelt, a făcut să revină într-o oarecare măsură nădejdea, că pacea va putea fi totuși salvată, dându-se astfel iarăși un răgaz de liniște Europei și popoarelor sale.

Felul cum au răspuns cei doi conducători de state, cari au primit acest mesaj nu pare însă a fi deloc la înălțimea idealului care a silit la săvârșirea acestui simbolic gest. Fără a se ști încă răspunsul oficial — care va întârzia dinadins — presa germană și cea italiană îl socotesc negativ. După ce invocă o serie întregă de împrejurări, în cari interesele lor au fost amenințate — presa celor două țări anunță — că de această dată, cele două state nu se vor mai lăsa amăgite de hotărârile și Conferințele internaționale. Pentru acestea — spun ele — a fost timp până acum. Din acest moment, ele se bazează pe propriile lor puteri.

Indiferent însă de rezultatul care îl va avea, chiar dacă nu se va ajunge la acea înțelegere pe care o preconizează mesajul, rămâne în gestul Preșe-

dintelui Americii, acea simbolică atitudine a omului care prețuiește libertatea și pacea. Chiar fără vre-un rezultat precis, acest demers al Statelor Unite americane, va însemna un sever și semnificativ avertisment dat statelor totalitare, de care ele vor fi silit să țină seamă ori de câte ori ar pre-

Eră nouă

în istoria Albaniei

O verigă a lanțului de evenimente, ce s'au întâmplat în timpul din urmă în Europa Centrală, este și noua formă a statului albanez.

Cele întâmplate în Albania, erau inevitabile, căci obligațiunile albanezilor față de italieni ar fi adus, ori când, după sine desnodământul de azi.

Albanezii și-au dat perfect de bine seama, că o țară ca să trăiască, are nevoie în primul rând de un conducător, care să sacrifice totul pentru binele neamului ce-l reprezintă, conducându-l. Un atare om i-a lipsit Albaniei, nu numai în ultimul timp, ci întotdeauna, adecă dela 1912, data când acest viteaz și mândru popor și-a dobândit independența, după ce stătuse timp de mai bine de cinci sute ani sub jugul imperiului otoman de eri.

Dela 1912, Albania deși era independentă din punct de vedere politic, juridic și teritorial, totuși poporul albanez n'a dus viață liberă, deoarece frământările ce se întâmplau atât de des, au sdruncinat, atât existența statului, care niciodată nu era sigur de ziua de mâine plină de surprize, cât și viața bietului popor, care își vedea distrusă toată economia lui și impus la sărăcia iremediabilă.

Poporul albanez, fără deosebire de religie și origină etnică, caută — deși slab — să iasă din această letargie dicitată, dar mijloacele lui erau cât se poate de diminuate, de acei care aveau tot interesul să-l forțeze a nu exterioriza nimic din focul inimii lui chinuite.

Azi, pentru Albania, începe o eră istorică nouă, prin distrugerea aceluia cuib de egoiști și a principiilor despotice, cari au ținut pe loc progresul unui popor dornic să trăiască în liniște atâta timp cât această liniște nu era tulburată.

Albanezii nu și puteau schimba viața, decât prin ajutorul Italiei, care n'a preocupat nimic pentru consolidarea internă a Albaniei, și mai ales dela 1927, în urma încheierii acordului de amiciție și alianță italo-albanez. Dela această dată Italia a depus toate eforturile posibile, ca să facă din Albania o țară civilizată și în cea mai mare măsură a reușit, căci

găti vreo nouă agresiune, care ar viza independența statelor menționate în acel mesaj.

Nu se poate spune — în acest fel — că Statele Unite prin președintele lor — nu ar fi adus și ele aportul necesar și imperativ cerut, pentru menținerea păcii. Că nu va avea rezultatul scontat — alții vor suporta această vină.

C. P. T.

a făcut să răsară orașe noi, ca Tirana și Durazzo, a dat un avânt extraordinar bogățiilor minerale ale subsolului, mai ales a zăcămintelor de petrol, care se găsește într-o cantitate foarte mare; a făcut să nască o industrie proprie albaneză, ca aceea a tutunului, a consolidat comerțul, care era aproape falimentar, a dat de lucru lucrătorului, dând posibilitatea să simtă mai puțin sărăcia neagră în care era ținut de regimul de eri, dispărut pentru todeauna pentru binele poporului albanez, care își ducea cu greu calvarul provocat de adepții feudalismului în secolul al douăzeciulea, și mai ales a sistematizat agricultura prin înzestrarea cu unelte agricole de cele mai noi. S'au pus deci bazele unei economii naționale albaneze, deși imboldul și acțiunea veneau dela un stat străin ca neam, dar care întotdeauna a păstrat și nutrit cele mai bune sentimente față de poporul albanez, căci amiciția italo-albaneză e veche. Ea a fost mai pronunțată din epoca, când Veneția era stăpâna Adriaticii și negustorii venețieni vizitau atât de des Albania, încât și azi sunt reminiscențe, care sunt dovadă vie a influenței venețiene, azi încă se văd la Berat și Durazzo, ruinele cetăților făcute de acești dibaci negustori.

Românii din Albania, care sub regimul despotice de eri, erau lipsiți de cele mai elementare drepturi naționale și culturale, deși au luptat cot la cot cu naționaliștii albanezi, pentru dobândirea independenței albaneze, vor avea posibilitatea să se desvolte liberi, sub ocrotirea Regelui-Împărat Victor Emanuel al III-lea, căci acești prea chinuți români din Albania — o situație analogă au și românii din Iugoslavia — care a fost o vie mărturisire a marilor însușiri a acelora, care au fost glorioșii români, care azi sunt reprezentați în primul rând de poporul italian fascist.

Suntem siguri, că odată cu fericirea poporului albanez va veni și îmbunătățirea stării românilor de pe acele meleaguri, la care până acum nu s'a gândit nimeni.

Petre Janura.

